

то, а не обичайното, драстично разподобяване на Яворовото и Вазовото е сякаш немислима критическа реторика.¹⁶

Свиждали да възприемаме Яворовия поетически език предимно като развойно следствие от Ботевия лирически дискурс /в действителност Яворов не успява докрай да се освободи от Ботевото влияние и, навярно съзнавайки обречеността на своите разнородни почерци да излъчват ботевски ядра, синтагми, опозиции и т.н., умишлено привнася през 1910 година подобни елементи в ранните си антологични текстове/, смятаме за изцяло парадоксално присложаването, приобщаването на Яворовия изказ у Вазов. Когато обаче тематизира уюта, домашната хармония, идиличната патриархалност, младият поет неизбежно се докосва до Вазовата аура /цикъла "Домашна китка", 1899/. Симптоматичната "долина", изговорена във "Великден" и в "Лист отбрулен" като трафаретен знак на закътаност, покой, на ненакърнена невинност, на пълноценно светоизживяване, е всъщност оцелял сегмент от единния роден топос, сегмент, който в по-късната лирика на Яворов е субстанциализиран и абстрахиран. Именно тук изниква, става очевидна връзката между тематично несродните "Желание"-I и "Лист отбрулен": "покой над бездна мълчалива" и "мир за него в някоя долина" са визии-блянове, изразили копнежа по обезстрастеност, утихване, удоволствено себезаличаване. Несродството им се дължи на избрания тип изказ - несъмнено лермонтовски в първия случай и клонящ към вазовските смисли във втория.¹⁷ Поразителна, от друга страна, е идентичността между романтическото "Лист отбрулен" и символистичното "Нирвана" - късното Яворово построение може да се възприеме като сугестивно-фатично разгръщане и парадоксализиране на синтагмата "мир за него в някоя долина". Ако в ранната творба неверието в събдването на бляна е поантирано, то късният фрагмент демонстративно разиграва тази поанта като типична символистична ситуация, където "ние"- изказът /вж. и "Да славим пролетта", "По-близо до заход", "Молете неуморно"/ изразява стремение към пределна обобщителност. Откриването и на други подобни съответствия не би могло, разбира се, да намали дискурсивната раздалеченост между двата Яворови текста, още повече, че "Нирвана" е изградено от няколко макромотива - безсъние, жажда, зной, - чийто дял в Яворовата лирика е значещ и значителен. Ако установяваме аналогия въпреки непреодолимите различия, то тя се